

POPSOTEN VAMMAISPALVELUIDEN OMA-ARVIOINTI SYKSY 2022

Arviointitaulukon lukuohje:

Tavoitteiden hierarkia:

1. Hyötytavoitteet:		Yhteiskunnalle koituva hyöty
2. Tulostavoitteet:		Mitattavissa oleva tulos toimenpiteistä
3. Prosessitavoitteet:		Alemman tason tulokset toimenpiteistä
4. Toimenpiteet:		Suunniteltujen toimenpiteiden toteuttaminen

Taulukossa väri kertoo, mitä tavoitetasoa kuvataan kyseisessä osassa taulukkoa.

Taulukossa on käytetty POPsoten kehittämisohjelmien yhteistä jäsentelyä, johon on sovitettu Vammaispalveluiden eri tasoiset tavoitteet ja toimenpiteet.

Hyötytavoitteiden selitykset:

- 1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus:** Tämä hyötytavoite sisältää myös palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden.
- 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi:** Tämä hyötytavoite tarkoittaa palveluiden painopisteen siirtämistä raskaista palveluista kohti perustasoa ja edelleen kohti ehkäisevää ja ennakointia toimintaa.
- 3. Laatu ja vaikuttavuus:** Tämä hyötytavoite sisältää palveluita tuottavien työntekijöiden osaamistason nostamisen koulutuksella ja toiminnan rakenteen ja työtapojen hiomisen palveluiden laadun ja viime kädessä vaikuttavuuden kohottamiseksi.
- 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus:** Tämä hyötytavoite tarkoittaa sitä, että palveluiden tulee olla itseisarvoisesti monialaisia ja monipuolisia ja että palveluiden eri sektoreiden (sosiaalipalveluiden ja terveyspalveluiden) ja eri tasojen (terveydenhuollon perustaso ja erityistaso) yhteistyö on hiottu jossutavasti ja tehokkaasti yhteensopivaksi.
- 5. Kustannusten nousun hillintä:** Tämä hyötytavoite tarkoittaa, että palveluita kehitettäessä otetaan huomioon taloudellisten resurssien rajallisuus ja pyritään löytämään kustannustehokkaimmat tavat toteuttaa välttämättömät palvelut.

HYÖTYTAVOITE: 1. Saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus

TULOSTA VOITE:

1. Palvelujen saatavuus on parantunut
2. Kotoa kotiin -palveluketju toimii nykyistä sujuvammin
3. Erityistason sosiaali- ja terveystalvelut ovat jalkautuneet sote-keskuksiin
4. Työnjako, yhteistyö ja osaaminen ovat uudistuneet ja tukevat osaltaan henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä
5. Digitalisaation tuella on uudistettu ja yhtenäistetty toimintatapoja ja -prosesseja
6. TKIO-toiminta vahvistaa maakunnan asemaa kehittämisen veturina
7. Ihmislähtöisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus on lisääntynyt
8. Sote-kustannusten kehitys saadaan pysymään hallittuna

Vammaisille henkilöille varmistetaan yhdenvertaiset perustalvelut sote-keskuksessa sekä oikea-aikaiset ja tarpeen mukaiset vammaistalvelut saumattomassa yhteistyössä perus- ja erityistason talveluiden kesken. (VP)

PROSESSITA VOITE:

1. Yhdenmukaistetaan talveluprosesseja ja vahvistetaan monialaisen yhteistyön käytänteitä erityisesti paljon talveluita tarvitsevien asiakkaiden osalta
2. Kiinnitetään huomiota varhaiseen tunnistamiseen ja talveluiden oikea- aikaisuuteen mm. osaamista vahvistamalla ja talveluprosesseja avaamalla ja kehittämällä.
3. Tuetaan perustalveluita sekä sivistystalveluita vammaistalvelujen konsultatiivisten mallien käyttöön otolla ja varmistetaan vammaistalvelujen saumaton yhteys sote- keskusten ja perhekeskusten perustalveluissa.
4. Vahvistetaan osaamista ja yhdenmukaisia työkäytänteitä mm. selkeyttämällä työnjakoa ja kirkastamalla vastuutyöntekijän roolia.
5. Varmistetaan vammaistalvelujen yhdenmukainen saatavuus hyvinvointialueella työprosesseja kehittämällä ja osaamista vahvistamalla sekä perus- että erityistason talveluissa

TOIMENPITEET:	Mittarit / Kriteerit	Tiedonkeruu ja arviointimenetelmät	Tähän saakka tehdyn työn arvioinnin tulokset
Ensiarviotiimi -Pilotti (Palvelutarpeen arviointi/uudet asiakkaat, Vammaispalvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena koko hyvinvointialueella)	Vammaispalveluun saapuvat yhteydenotot/hakemukset uusien asiakkaiden osalta arvioidaan keskitetysti/yhteistyössä peruspalveluiden kanssa yhdenvertaisesti ja oikea-aikaisesti (7vrk, 3 kk)	Saapuvat VP-vireillepanot (yhteydenotot/hakemukset) erityispalveluihin. Yhteistyö peruspalveluiden ja vammaispalveluiden erityispalveluiden kanssa / vireillepano. Pilotissa käytössä manuaalinen Excel taulukko tiedon keruussa.	Alkukartoitus ja suunnitelma keskitetyn Asiakasohjausyksikön Ensiarviotiimin osalta tehty. Pilotointi alkaa 10/2022-/Oulu Erityisryhmien palveluohjaus VP-asiakkaat. Tarkoitus ottaa ensiarviotiimi uusien asiakkuuksien osalta käyttöön koko hyvinvointialueelle v. 2023 aikana (viimeistään 1.1.2024-). Työnjaon ja uusien toimintamallien kehittäminen, käyttöönotto ja jalkauttaminen. Laaditaan Ensiarviotiimin käsikirja hyvinvointialueelle.
Alueellinen Omaolo (Itsearviointi, Otetaan käyttöön uusia sähköisiä työkaluja: asiakaslähtöisyys/asiakkaan osallistaminen palvelun ohjautumisessa sekä palveluprosessissa: perinteisen rinnalle digitaalinen asiointi ja asiakasprosessi)	Omaolon sähköiset itsearviot	Raportit Omaolosta	Mukana alueellisessa kehittämistyössä ja työkalun jalkauttamisessa hyvinvointialueelle laajemmin käyttöön. Omaolossa on mahdollista tehdä arvio sähköisesti henkilökohtaisesta avusta, liikkumisesta kodin ulkopuolella sekä omaishoitotilanteesta osassa alueen kunnista. Tarkoitus ottaa käyttöön koko hyvinvointialueelle. RRP2 jatkokehittäminen?
Vammaispalveluja tukeva asiakastietojärjestelmä (Vammaispalvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena koko hyvinvointialueella)	Sosiaalihuollon tietojärjestelmä hyvinvointialueelle	ICT-työryhmä kerännyt taustatietoa kehittämistyöhön liittyen.	Mukana alueellisessa ICT työryhmässä sekä hyvinvointialueen kirjaamisiasiantuntijoiden verkostossa kehittämässä ja jalkauttamassa hyvinvointialueelle yhteistä sosiaalihuollon tietojärjestelmää. Kesäkuussa hyvinvointialueelle valittu tietojärjestelmä, johon liittyen käyttöoikeuksia rakennetaan sekä koulutuksia henkilöstölle suunniteltu syksyn 2022 aikana. Käyttöänoton vaiheistaminen, siirtymäajat sekä useamman järjestelmän yhtäaikainen käyttö alueella huomioiden. Päätökset ja tiedot vietävä vanhoista järjestelmistä osin manuaalisesti, eivät siirry Kanta-arkistosta.

Vammaispalveluja tukeva asiakastietojärjestelmä (Vammaispalvelut toimivat yhtenä kokonaisuutena koko hyvinvointialueella, Eri toimijoiden välisiä palveluketjuja ja -polkuja, integraatiota sekä työnjakoa kehitetään, jotta vammaiset henkilöt saavat oikea-aikaisesti palvelutarvetta vastaavat palvelut ja tukitoimet myös peruspalveluissa sote-keskuksissa)	Asiakkuudenhallinta ja toiminnanohjausjärjestelmä hyvinvointialueelle	Ikä-kehittämisohjelma suunnitellut ottavansa käyttöön SBM-asiakkuudenhallinta ja toiminnanohjausjärjestelmän	Oltu mukana suunnittelutyössä ja tähän liittyen esitetään jatkohanketta/rahoitusta RRP-hankkeelle asiakkuudenhallinta ja toiminnanohjausjärjestelmän osalta v. 2023-2025 SBM -asiakkuudenhallinta ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottamiseksi hyvinvointialueelle myös vammaispalvelun osalta.
Peruspalveluiden ja erityispalveluiden integraatio ja digitaalinen sote- ja perhekeskus: Ensisijaisia palveluita vahvistetaan sähköisillä ohjaus- ja neuvontapalveluilla (mm. SNAP), puhelinpalvelulla ja sote-keskusten matalan kynnyksen palveluilla Vammaispalveluiden kanssa tehtävällä yhteistyöllä.	Asiakastytytyväisyyskyselyt, vammaispalvelut mukana peruspalveluiden kyselyissä. Palvelutarvearvioon pääsy ja päätös (7vrk, 3 kk)	Tehdään jatkuvaa asiakastytytyvyyden seuranta. Kerätään tietoa vammaispalveluiden ensiarvioon sekä peruspalveluiden kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyen. Kuntakysely 2019 vammaispalvelun palveluihin liittyen, Sosiaalihuollon seurantarekisteri Sosdata THL Vammaisuus 2022 kysely	Kyselyissä huomioitu myös vammaiset asiakkaat. Mahdollisia lisäkysymyksiä vammaisten erityistarpeisiin liittyen huomioidaan jatkossa yhteisissä kyselyissä sekä sisältöjen kehittämisessä kehittämistyön edetessä ja uusia kyselyjä tehtäessä. Ensiarvotiimi/Oulu -pilotti syksyllä 2022 ja tarkoitus laajentaa toimintamalli v. 2023- hyvinvointialueelle. Sähköisiä palveluita ja muita ohjaus-/neuvontapalveluja, puhelinpalvelun tehostamista suunnitellaan parhaillaan yhteistyössä muiden kehittämisohjelmien kanssa. Suunnitteilla Hyvinvointialueen Asiakasohjausyksikön Ensiarvotiimiin keskitetty asiakas-/palveluohjausnumero, johon liittyen kartoitettu alueen puhelinoperaattoreita sekä mahdollisuutta ottaa yksi numero VP-palveluohjauksen osalta käyttöön 1.1.2023-. Tiedonkeruun mallia kehitetään ICT-työryhmän kanssa (Hyvinvointialueen kattava uusi MCSaga sosiaalipalveluiden järjestelmän käyttöönotto 1.1.2023-).

Peruspalveluiden ja erityispalveluiden integraatio: Perustason (sote-, perhe- ja ikäkeskusten) palveluita vahvistetaan vammaispalveluiden konsultaatiolla. Peruspalveluissa toimii asiakas- ja palveluohjauksen neuvonta ja ohjaus.	Kuinka moni uusi asiakas ohjautuu perustasolta vammaispalveluihin.	Luodaan tiedonkeruujärjestelmä perustason ja vammaispalveluiden väliseen asiakasyhteistyöhön liittyen asiakkuuksien tilastoinniseksi, Asiakkuudenhallinta ja toiminnanohjausjärjestelmä (SBM)	Nämä toimenpiteet ovat vielä pääosin suunnitteluvaiheessa. Tiedonkeruujärjestelmään liittyen esityksenä RRP2 hankkeelle v. 2023-2025. Mukana asiakas- ja palveluohjauksen neuvonta ja ohjauksen alueellisessa suunnittelussa peruspalveluihin liittyen (mm. Sote-keskus, Ikä-keskus)
Peruspalveluiden ja erityispalveluiden integraatio: Vammaispalveluiden ja erikoissairaanhoidon (Konsti) asiakkuuksien käyntimäärät vähenevät mm. SoTe-peruspalveluihin annettavalla konsultaatiolla ja ohjauksella/neuvonnalla/tuella. (Vammaispalveluiden konsultatiivista roolia vahvistetaan peruspalveluiden (ml. sivistyspalvelut) tukena)	Vammaispalveluiden ja erityissairaanhoidon asiakkuuksien määrää seurataan. Hyvinvointialueella erityistason palveluiden Vammaispalvelut/ erityissairaanhoidon käytön väheneminen ja asiakkuuksien siirtyminen ensisijaisiin perustason palveluihin.	Sotkanetistä saatavissa alueen kuntakohtaiset tiedot vammaispalveluiden ja erityissairaanhoidon palveluiden käytöstä. Käyttöä seurataan ja arvioidaan. Lähteinä alueelliset/erityissairaanhoidon tiedot sekä Sotkanetin ja Sosiaalihuollon seurantarekisteri Sosdata tiedot. Kuntakysely 2019 vammaispalvelun palveluihin liittyen, Sosiaalihuollon seurantarekisteri Sosdata THL Vammaisuus 2022 kysely.	Kuntien välillä on eroja vammaispalveluiden palveluiden asiakasmäärissä ja palveluiden järjestämistavoissa. Erityissairaanhoidon (Konsti) ei vedä uusia asiakkaita ja diagnoosit/kuntoutus on viivästynyt. Tähän liittyen erikoissairaanhoidon pääsyä pyritään helpottamaan perus- ja erityistason palveluiden toimintaan suunnitelluilla piloteilla toiminnan tehostamiseksi ja erojen kaventamiseksi (Kallio/Ylivieska, Kallio/Kalajoki). Mukana perusterveydenhuolto (terveyskeskus, neuvola, perheneuvola, kouluterveydenhuolto), sosiaalipalvelut/vammaispalvelut sekä myös Sivistys- ja kulttuuritoimi (päivähoito ja perusopetus). Pilotoinnit yhteistyön osalta alkaneet kevään/syksyn aikana ja pilotoinnit jatkuvat v. 2023-. Tarkoitus laajentaa myöhemmin toimintamallit hyvinvointialueelle. THL Vammaisuus 2022 kysely kartoittaa hyvinvointialueen vammaispalvelujen tilannetta. Kyselyn suunnittelussa mukana. Kuntakyselyä v. 2023 ei vammaispalvelun osalta toteuteta.

Peruspalveluiden ja erityispalveluiden integraatio: Henkilöstön määrää ja rakennetta arvioidaan tehokkuuden aikaansaamiseksi. (Ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia edistävät ensisijaiset peruspalvelut SHL laajenevat ja uudistuvat, Kehitetään työnmenetelmiä ja työnjakoa, Tiivistetään erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistyötä sekä osaamisen jakamisen että oikea-aikaisemman hoidon ja palveluiden näkökulmasta sekä Vammaispalvelut palvelun integroiminen eri toimijoiden palveluketjujen ja -polkujen kanssa sekä työnjaon kehittäminen.)	Verrataan perustason sote-toimijoiden henkilöstörakennetta alueellisen vammaispalveluhenkilöstön ja terveys sosiaalityön resursseihin.	Hyvinvointialueen vammaispalveluhenkilöstöä ja terveydenhuollon sosiaalihuollon henkilöstöä kartoitettu.	Perustettu hyvinvointialueen terveys sosiaalityön ja vammais sosiaalityön työryhmä. Aloitettu kehittämistyö työjakoon, henkilöstön osaamiseen sekä työkäytänteiden yhdenmukaistamiseen liittyen. Työryhmän kehittämistyö jatkuu. Aloitettu pienryhmätyöskentely asiakkaiden palvelupolkujen kuvaamiseksi, työnjaon selkeyttämiseksi mm. palvelutarpeen arvioinnin, omatyöntekijän ja asiakkaan oikea-aikaisen palveluiden ohjautumisen näkökulmasta. Työskentely jatkuu v. 2023-. Eri kehittämisohjelmien kanssa aloitetaan palveluintegraation varmistamiseksi kehitteillä olevien palvelupolkujen osalta yhteistyö palvelupolkujen ja asiakasprosessien yhtenäistämiseksi. Sovittu yhteistapaaminen 9/2022.
Ammattitaitoisten työntekijöiden saatavuutta varmistetaan verkostoitumisella ja perustason sote-toiminnan markkinoinnilla viestinnän keinoin.	Viestinnän määrää ja laatua seurataan itsearvioinnilla.		Viestintäsuunnitelman laatiminen on ajankohtaista Vammais palveluiden toimialueelle. Hankkeessa on lisätty vammais palvelujen esillä olemista mm. VP-virtuaalikalvat ja tiedotus.
Otetaan käyttöön koko alueen yhteisiä, yhtenäisiä ja jatkuvia toimintatapoja palvelujen kehittämiseen (mm. alueellinen yhteiskehittämistoiminta): Vammais palvelujen yhteiskehittäminen alueella.	Yhteiskehittäminen alueella/kehittämisisideat	Orchideaan tulleet yhteydenotot/kehittämisisideat.	Osallistuttu alueelliseen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yhteiskehittämistoimintaan. Tarkoituksena, että koko alueella otetaan käyttöön kehittämistä tukeva sähköinen alusta, Orchidea.

HYÖTYTAVOITE: 2. Ennaltaehkäisy ja ennakointi

TULOSTAVOITE:

1. Palvelujen saatavuus on parantunut
2. Kotoa kotiin -palveluketju toimii nykyistä sujuvammin
3. Erityistason sosiaali- ja terveysterveystoimet ovat jalkautuneet sote-keskuksiin
4. Työnjako, yhteistyö ja osaaminen ovat uudistuneet ja tukevat osaltaan henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä
5. Digitalisaation tuella on uudistettu ja yhtenäistetty toimintatapoja ja -prosesseja
6. TKIO-toiminta vahvistaa maakunnan asemaa kehittämisen veturina
7. Ihmislähtöisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus on lisääntynyt
8. Sote-kustannusten kehitys saadaan pysymään hallittuna

Vammaispalveluiden konsultatiivista roolia vahvistetaan peruspalveluiden (ml. sivistyspalvelut) tukena. (VP)

PROSESSITAVOITE:

1. Yhdenmukaistetaan palveluprosesseja ja vahvistetaan monialaisen yhteistyön käytänteitä erityisesti paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden osalta
2. Kiinnitetään huomiota varhaiseen tunnistamiseen ja palveluiden oikea- aikaisuuteen mm. osaamista vahvistamalla ja palveluprosesseja avaamalla ja kehittämällä.
3. Tuetaan peruspalveluita sekä sivistyspalveluita vammaispalvelujen konsultatiivisten mallien käyttöönotolla ja varmistetaan vammaispalvelujen saumaton yhteys sote- keskusten ja perhekeskusten peruspalveluissa.
4. Vahvistetaan osaamista ja yhdenmukaisia työkäytänteitä mm. selkeyttämällä työnjakoa ja kirkastamalla vastuutyöntekijän roolia.
5. Varmistetaan vammaispalvelujen yhdenmukainen saatavuus hyvinvointialueella työprosesseja kehittämällä ja osaamista vahvistamalla sekä perus- että erityistason palveluissa

TOIMENPITEET:	Mittarit / Kriteerit	Tiedonkeruu ja arviointimenetelmät	Tähän saakka tehdyn työn arvioinnin tulokset
Vahvistetaan ennaltaehkäisevää ja ennakoivaa työskentelyä sekä varhaista tunnistamista ikä-, perhe- ja sote-keskuksissa. Tiivistä yhteistyötä tehdään kuntien ehkäisevien palveluiden kanssa. (Maakunnan yhteistä ihmislähtöistä hyvinvointikäsitettä tukevat sote-palvelut ja yhdyspintatoiminta mm. kuntien, yleishyödyllisten yhteisöjen, yritysten ym. toimijoiden kanssa tiivistyy)	Monenko kunnan alueella on sote-keskuksien, vammaispalvelun ja ennaltaehkäisevän työn yksiköiden välinen toimiva yhteistyösuhde vammaisjärjestöjen, yhdistysten ja vammaisneuvostojen kanssa?	Tiedot kerätään kuntien edustajilta. Kriteerinä on säännöllisten yhteisten kokoontumisten olemassaolo.	Yhteistyösuhteita on kartoitettu ja yhteistyötä tehty yhdessä järjestöyhteistyön projektisuunnittelijan ja Hyten kanssa osallistumalla mm. Heikossa asemassa olevien asukkaiden sekä HYTE-kertoimeen liittyviin yhteistyötapaamisiin. Asiakkaiden mukaan otto kehittämiseen järjestöverkostojen, kokemusasiantuntijoiden ym. sidosryhmien kautta (kaikki kehittämisohjelmat).
Vahvistetaan kansalaisten osallisuutta palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa järjestöjen ja kokemustoimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön kautta. (Vahvennetaan asiakas- ja sidosryhmäosallisuutta palveluiden kehittämisessä.)	Monenko kunnan alueella on sote-keskuksien sekä kokemustoimijoiden ja järjestöjen välillä toimiva yhteistyösuhde? Kokemustoimijoiden ja järjestöjen edustajien säännöllisten tapaamisten olemassaolo sote-keskuksissa ja vammaispalvelussa.	Tiedot kerätään järjestöjen edustajilta. Kriteerinä on säännöllisten yhteisten kokoontumisten olemassaolo.	Yhteistyösuhteita on joiltain osiltaan jo luotu. Maakunnallinen vammaispalveluiden järjestöverkosto perustettu hyvinvointialueelle. Osallistuttu kokemustoimintayhteistyöhön. Järjestöverkoston kanssa on ollut säännöllistä yhteistyötä mm. järjestöedustajien ja kokemustoimijayhteistyön kautta. Hyvinvointialueen vammaisneuvosto on valittu ja alueellisten vammaisneuvostojen kanssa yhteistyötä aloitettu järjestötapaamisten kautta. Alueellinen vammaisneuvoston kanssa tehtävä yhteistyö alkaa, kun neuvosto aloittaa toiminnan. Hyvinvointialueen asiakkaat mukaan sidosryhmien kautta.
Oikea-aikainen diagnostiikka (Ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia edistävät palvelut laajenevat ja uudistuvat (ensisijaisesti peruspalvelut/ShL) ja Vammaispalveluiden konsultatiivista	Hyvinvointialueen asukkaiden diagnostiikan oikea-aikaisuus.	SoTe Efficatietojärjestelmät, Erikoissairaanhoidon ja Sivistystoimen tietojärjestelmät.	Pilotti (Kallio/Ylivieska) on aloitettu Lasten ja nuorten varhaiskuntoutuksen palvelupolun kehittämiseen ja suunnitteluun. Tarkoitus jalkauttaa toimintamalli v. 2023 aikana (sotekeskus + vp + siku + PPSHP/Konsti). Hyödynnetään olemassa olevaa tietoa paremmin (esim. kehitysvammaisia asiakkaita ei ole tunnistettu peruspalveluissa, viivästynyt

roolia vahvistetaan peruspalveluiden (ml. sivistyspalvelut) tukena.)			diagnoosiikka). Palvelupolkuun kuvataan toimijoiden vastuut ja roolit. Vammaispalveluiden konsultatiivisen toimintamallin kehittäminen.
Tarjotaan järjestöille, kokemustoimijoille ja siku-sektorin työntekijöille VP-koulutusta/informaatiota. (Tiivistetään erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistyötä sekä osaamisen jakamisen että oikea-aikaisemman hoidon ja palveluiden näkökulmasta, Vahvennetaan asiakas- ja sidosryhmäosallisuutta palveluiden kehittämisessä sekä Ensisijaiset palvelut ja tukitoimet, ohjauksen ja neuvonnan sekä tiedon lisääminen sote-keskuksiin.)	Kansalaisten VP-tietämyksen tason seuranta, järjestettyjen koulutusten/infotilaisuuksien määrä ja kattavuus		Yhteistyön perusta on luotu ja ensimmäinen VP-järjestöyhteistyötapaaminen jo toteutunut. Tapaamisessa annettu koulutusta sekä informaatiota erityispalveluiden viimesijaisuudesta suhteessa peruspalveluihin. Vastaavia infoja pidetty myös alueen kehittämistyössä olevalle henkilöstölle mm. Superkokouksessa sekä terveydenhuollon sosiaalityöntekijöille työryhmien tapaamisissa. Valmistettu materiaalia informaation lisäämiseksi. Vammaispalvelulain uudistuksen myötä 1.1.2023-informaation tarve alueella kistaa niin viranomaisilla, yhteistyökumppaneilla, sidosryhmillä kuin asiakkaila ja heidän läheisilläkin ja siihen pyritään vastaamaan uusin kehitettävien työmenetelmin ja käytännöin.
Hyödynnetään ihmislähtöistä hyvinvointikäsitetä palveluketjujen luomisessa ja kehittämisessä (Ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia edistävät palvelut laajenevat ja uudistuvat, ensisijaisesti peruspalvelut/SHL)	Kansalaisten osallisuuskokemusten seuranta kyselyjen avulla.		Ihmislähtöinen hyvinvointikäsité on otettu lähestymistavaksi järjestö- ja kokemustoimijayhteistyössä kuin myös asiakasprosesseja ja -polkuja kehitettäessä. Rakenne kokemustoimijoiden osallistumisesta pysyvästi kehittämistyöhön on luotu osallistumalla järjestö- sekä kokemusasiantuntija yhteistyöhön ja sen kehittämiseen. Vammaispalvelut mukana eri kehittämisohjelmien kanssa kehittämässä asiakkaiden/alueen asukkaiden palveluja ennaltaehkäisevien ja ensisijaisten palveluiden näkökulmasta, mm. virtuaaliset sotekeskukset.

HYÖTYTAVOITE: 3. Laatu ja vaikuttavuus

TULOSTAVOITE:

1. Palvelujen saatavuus on parantunut
2. Kotoa kotiin -palveluketju toimii nykyistä sujuvammin
3. Erityistason sosiaali- ja terveystalvet ovat jalkautuneet sote-keskuksiin
4. Työnjako, yhteistyö ja osaaminen ovat uudistuneet ja tukevat osaltaan henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä
5. Digitalisaation tuella on uudistettu ja yhtenäistetty toimintatapoja ja -prosesseja
6. TKIO-toiminta vahvistaa maakunnan asemaa kehittämisen veturina
7. Ihmislähtöisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus on lisääntynyt
8. Sote-kustannusten kehitys saadaan pysymään hallittuna

Kansalaisille on tarjolla heille soteuudistuksen tavoitteissa kuvatut laadukkaat ja vaikuttavat palvelut

PROSESSITAVOITE:

1. Yhdenmukaistetaan palveluprosesseja ja vahvistetaan monialaisen yhteistyön käytänteitä erityisesti paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden osalta
2. Kiinnitetään huomiota varhaiseen tunnistamiseen ja palveluiden oikea- aikaisuuteen mm. osaamista vahvistamalla ja palveluprosesseja avaamalla ja kehittämällä.
3. Tuetaan peruspalveluita sekä sivistyspalveluita vammaispalvelujen konsultatiivisten mallien käyttöönotolla ja varmistetaan vammaispalvelujen saumaton yhteys sote- keskusten ja perhekeskusten peruspalveluissa.
4. Vahvistetaan osaamista ja yhdenmukaisia työkäytänteitä mm. selkeyttämällä työnjakoa ja kirkastamalla vastuutyöntekijän roolia.
5. Varmistetaan vammaispalvelujen yhdenmukainen saatavuus hyvinvointialueella työprosesseja kehittämällä ja osaamista vahvistamalla sekä perus- että erityistason palveluissa

TOIMENPITEET:	Mittarit / Kriteerit	Tiedonkeruu ja arviointimenetelmät	Tähän saakka tehdyn työn arvioinnin tulokset
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Sähköisiä palveluita tarjoavien sote-keskusten osuus kaikista sote-keskuksista; eri palvelumuotojen yleisyys (nettisivut, ajanvaraus, omahoidon tarjonta, etäasiointi; Sähköisten palveluiden käytön tilastoiminen ja seuranta	Palveluihin rakennetaan automaattinen käyttäjäseuranta	Järjestelmän suunnittelu ja kehittämistyö kehittämisohjelmien kanssa yhteistyössä on meneillään ja toiminnallisen toteutuksen osalta RRP2 hanke v. 2023-2025.
Palvelukonseptien hiominen asiakaslähtöisemmiksi	Asiakkaiden/potilaiden tyytyväisyys saamaansa palveluun Asiakas/potilastyytyväisyyskyselyt, kokemustoimijoiden tekemät arviot, palautteet	Asiakaskyselyt säännöllisesti Asiakaspalautteet	Asiakaskyselyjä alueella on tehty ja kerätty asiakaspalautetta. Kehittämistyö näiden osalta jatkuu mm. hyvinvointialueen yhteinen asiakaskysely- ja palautejärjestelmä.
Sote-keskuksen ja vammaispalveluiden osaamiskeskuksen työntekijöiden koulutusohjelma	Toteutuneet koulutukset, osallistujat/koulutus, Sote-keskusten ja vammaispalveluiden osaamiskeskuksen työntekijöiden osallistuminen koulutuksiin, osuus työntekijöistä	Koulutustilaisuuksiin osallistuvista pidetään kirjaa, arviointikeskustelut, kyselyt	Hyödynnetty olemassa olevia valtakunnallisia STM/THL/Kuntaliitto koulutuksia. Uudistuvaan vammaispalvelulakiin liittyen tulossa koulutusta ja infoja, joihin alueen työntekijät osallistuvat. Tarpeen mukaan järjestetään substanssikoulutusta ja painopiste on perustason työntekijöiden kouluttamisessa.
Otetaan käyttöön näyttöön perustuvia menetelmiä sote-keskusten palveluissa/ vammaispalveluissa	Uusien työmuotojen käytön yleisyys yksittäisissä sote-keskuksissa ja vammaispalveluissa koko hyvinvointialueella.	Kerätään tietoa uusien työmuotojen käytöstä ja välitetään tiedot vertailun mahdollistamiseksi hyvinvointialueella.	Näyttöön perustuvista menetelmiä (esim. Puheeksi otto ja mini-interventio) otetaan jatkossa käyttöön niiltä osin, kuin ne liittyvät vammaispalvelun asiakkaisiin ja heidän kanssaan tehtävään työskentelyyn.
Palveluohjauksen/prosessikuvausten (työnjako, kriteerit, ohjaus) mallin laatiminen kaikista keskeisistä palveluista	Onko palveluohjauksen toimintamalli ja kuvaukset otettu käyttöön ja missä laajuudessa?	Kyselyt/selvitykset alueella	Palveluohjauksen malleja (palvelupolkuja, prosessikuvauksia) on aloitettu kehittämään ja kuvaamaan mm. VP-asiakas (monia eri palveluiden tarpeita/palveluja), Asumispalvelut ja Kehitysvammadiagnoosin jälkeen. Niiden esitystapaa ja jäsentelyä hiotaan palvelumuotoilu -prosessissa. Yhteistyötä kehittämisohjelmien välisten asiakaspolkujen osalta on aloitettu tekemään, jotta yhteistyö ja työnjako

			selkeytyisi alueella asiakkaan kannalta merkitykselliseksi ja oikea-aikaiseksi.
Opinnäytetöiden hyödyntäminen palveluiden kehitystyössä	Opinnäytetöiden määrä kehittämistyössä.		Yhteistyötä yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa aloitellaan. Opinnäytetöiden hyödyntämistä osana kehittämistyössä suunnitellaan.

HYÖTYTAVOITE: 4. Monialaisuus ja yhteentoimivuus

TULOSTAVOITE:

1. Palvelujen saatavuus on parantunut
2. Kotoa kotiin -palveluketju toimii nykyistä sujuvammin
3. Erityistason sosiaali- ja terveystalvet ovat jalkautuneet sote-keskuksiin
4. Työnjako, yhteistyö ja osaaminen ovat uudistuneet ja tukevat osaltaan henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä
5. Digitalisaation tuella on uudistettu ja yhtenäistetty toimintatapoja ja -prosesseja
6. TKIO-toiminta vahvistaa maakunnan asemaa kehittämisen veturina
7. Ihmislähtöisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus on lisääntynyt
8. Sote-kustannusten kehitys saadaan pysymään hallittuna

Monialainen verkostotyö on suunnitelmallista, tavoitteellista, roolit ja vastuut eri toimijoiden kesken ovat selkeitä ja vastuutyöntekijän rooli on kirkastettu. VIP-verkoston ja OT-keskuksen kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan myös osana lasten ja nuorten vammaispalvelujen kehittämistä. (VP, LNP ja nuorten osalta Mipä)

PROSESSITAVOITE:

1. Yhdenmukaistetaan palveluprosesseja ja vahvistetaan monialaisen yhteistyön käytänteitä erityisesti paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden osalta
2. Kiinnitetään huomiota varhaiseen tunnistamiseen ja palveluiden oikea- aikaisuuteen mm. osaamista vahvistamalla ja palveluprosesseja avaamalla ja kehittämällä.

3. Tuetaan peruspalveluita sekä sivistyspalveluita vammaispalvelujen konsultatiivisten mallien käyttöönotolla ja varmistetaan vammaispalvelujen saumaton yhteys sote- keskusten ja perhekeskusten peruspalveluissa.
4. Vahvistetaan osaamista ja yhdenmukaisia työkäytänteitä mm. selkeyttämällä työnjakoa ja kirkastamalla vastuutyöntekijän roolia.
5. Varmistetaan vammaispalvelujen yhdenmukainen saatavuus hyvinvointialueella työprosesseja kehittämällä ja osaamista vahvistamalla sekä perus- että erityistason palveluissa

TOIMENPITEET:	Mittarit / Kriteerit	Tiedonkeruu ja arviointimenetelmät	Tähän saakka tehdyn työn arvioinnin tulokset
Maakunnan kaikissa kunnissa toimii monialainen ja ammatillinen, verkostomainen vammaispalvelun osaamiskeskus, josta saadaan palvelut myös virtuaalisesti. Erityistason palvelut jalkautuvat vammaispalvelun osaamiskeskuksesta myös esim. varhaiskasvatukseen ja opetukseen		Valmistelumateriaali	Organisaatiomuutos tehty kevään 2022 aikana ja Hyvinvointialueella Vammaispalvelun osaamiskeskus sijoittuu Yhteisten palveluiden alle Asiakasohjausyksikön kanssa. Osaamiskeskus jakautuu vammaispalvelun osalta 2 alueeseen ja kehitysvammahuolto toimii koko alueella. Asiakasohjausyksiköön suunnitteilla ja kehitteillä Ensiarviotiimi (Pilotti), joka toimii peruspalveluiden ja erityispalveluiden välillä uusien asiakkaiden osalta. Toiminnan sisällöt kehittyvät valmistelun ja kehittämisen myötä. Virtuaaliset palvelut kehittyvät toiminnan sisällön muotoutuessa ja jatkohankkeita suunnitteilla esim. Digiasiakaspolku, Sosiaalikälyä Terveyskylän rinnalle, RRP??
Sote-keskusten työntekijöiden tiimityön koulutus huomioiden Vammaispalveluiden erityispalveluiden henkilöstö ja heidän koulutustarpeet	Koulutuksiin osallistuneiden työntekijöiden osuus kaikista sote-työntekijöistä, koulutettujen kokemukset koulutuksen hyödyistä	Kyselyt koulutetuilta, arviointikyselyt ja -keskustelut	Koulutuksia on suunniteltu yhteistyössä Tulsote kehittämisohjelmien kanssa. Kehittämisohjelmien webinaari 2/2022 järjestetty. Tiedotettu VP-henkilöstölle peruspalveluiden sekä erityispalveluiden koulutuksista. Selvitetään koulutustarpeita, suunnitellaan, kehitetään sekä järjestetään tarvittavaa koulutusta.

Sote-keskusten monialaisuuden kehittäminen; Otetaan käyttöön palvelukokonaisuuksien ja palveluketjujen jatkuvan kehittämisen malli (PKPK). Vammaispalvelun kehittämisohjelma (yhdenmukaistetaan palveluprosesseja ja vahvistetaan monialaisen yhteistyön käytänteitä erityisesti paljon palveluita tarvitsevat asiakkaat)	Suunnittelijoiden tyytyväisyys suunnitteluyhteistyöhön; kehittämistyön pitkäjänteisyyden varmistaminen	Arviointikyselyt ja -keskustelut	Asiakas- ja palveluohjauksen yhteensovittaminen on meneillään. Useita pilotteja, joilla vahvistetaan eri sektoreiden ja tasojen yhteistyötä. Kehittämisohjelmien yhteinen asiakaspalvelupolkujen yhteistyöryhmän yhteistyö alkaa 9/2022-, joihin vammaispalvelun kehittämisohjelma osallistuu ja pääsee mukaan muiden kehittämisohjelmien asiakaspolkujen kuvaamiseen, Asiakkaan polku SoTe perus- ja erityispalveluissa. Asumispalvelujen (SHL sekä VP) osalta tulee kehittää yhteinen ASO/SAS verkosto hyvinvointialueelle koordinoimaan sekä yhdenvertaistamaan asiakkaiden ohjautumista tarpeen mukaiseen asumispalveluun. Suunnittelutyö tähän liittyen meneillään.
Tietojärjestelmien hiominen yhteensopiviksi asiakkaan PTA prosessissa ja tiedolla johtamisen vahvistamiseksi	Uuden yhteisen sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän käyttöönottoprosessi	ICT työryhmä, pääkäyttäjien ja suunnittelijoiden haastattelut	Aloitettu alueellista yhteistyötä yhteisillä kirjaamiseen ja käytäntöihin liittyvillä suunnittelupalavereilla (kirjaamisvalmentajat). Alueellisia kirjaamiskoulutuksia ja perehdytystä kirjaamiseen liittyen järjestetty/järjestetään. (Vammaispalvelun) sosiaalityön ja terveysosastotyön työkäytänteiden/työnjaon kehittäminen asiakasprosessissa uuteen tietojärjestelmään liittyen. Sosiaalihuollon palveluiden kirjaaminen sosiaalihuollon järjestelmään.
Konsultatiivisen työmallin vahvistaminen perustason ja erikoissairaanhoidon välillä	Konsultaatioiden määrä sote-keskuksittain ja hyvinvointialueen tasolla	Sote-keskusten tekemien konsultaatioiden määrän seuranta	Valmisteleva työ konsultatiivisen tuen lisäämiseksi on meneillään. Ensiarvotiimin Pilotti/Oulu on aloitettu. Pilotissa kerätään tietoa, jota hyödynnetään konsultatiiviseen työmalliin ja yhteistyöhön liittyen. Kehittämistyö jatkuu.
Paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden/potilaiden asioiden käsittelyn työtavan kehittäminen	Kuinka monessa sote-keskuksessa on käytössä toimiva malli?	Kyselyt sote-keskuksille	Eri kehittämisohjelmissa on menossa geneerisen mallin valmistelu mm. Mipässä (pilotit). Vammaispalvelun kehittämisohjelma osallistuu jatkossa yhteistyöhön. Myös vammaisten henkilöiden mielenterveyttä ja päihitteettömyyttä tuetaan, kuten kaikissa sote-palveluissa.

VIP-verkoston ja OT-keskuksen kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan myös osana vammaispalvelujen kehittämistä.			Yhteistyötä OT-keskuksen kanssa aloiteltu.
HYÖTYTAVOITE: 5. Kustannustehokkuus			
TULOSTAVOITE: 1. Palvelujen saatavuus on parantunut 2. Kotoa kotiin -palveluketju toimii nykyistä sujuvammin 3. Erityistason sosiaali- ja terveystalvet ovat jalkautuneet sote-keskuksiin 4. Työnjako, yhteistyö ja osaaminen ovat uudistuneet ja tukevat osaltaan henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä 5. Digitalisaation tuella on uudistettu ja yhtenäistetty toimintatapoja ja -prosesseja 6. TKIO-toiminta vahvistaa maakunnan asemaa kehittämisen veturina 7. Ihmislähtöisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus on lisääntynyt 8. Sote-kustannusten kehitys saadaan pysymään hallittuna			
Kehitystyön aiheuttama kustannusten nousu saadaan pidettyä hallinnassa			
PROSESSITAVOITE: 1. Yhdenmukaistetaan palveluprosesseja ja vahvistetaan monialaisen yhteistyön käytänteitä erityisesti paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden osalta 2. Kiinnitetään huomiota varhaiseen tunnistamiseen ja palveluiden oikea- aikaisuuteen mm. osaamista vahvistamalla ja palveluprosesseja avaamalla ja kehittämällä. 3. Tuetaan peruspalveluita sekä sivistyspalveluita vammaispalvelujen konsultatiivisten mallien käyttöönotolla ja varmistetaan vammaispalvelujen saumaton yhteys sote- keskusten ja perhekeskusten peruspalveluissa. 4. Vahvistetaan osaamista ja yhdenmukaisia työkäytänteitä mm. selkeyttämällä työnjakoa ja kirkastamalla vastuutyöntekijän roolia.			

5. Varmistetaan vammaispalvelujen yhdenmukainen saatavuus hyvinvointialueella työprosesseja kehittämällä ja osaamista vahvistamalla sekä perus- että erityistason palveluissa

TOIMENPITEET:	Mittarit / Kriteerit	Tiedonkeruu ja arviointimenetelmät	Tähän saakka tehdyn työn arvioinnin tulokset
Otetaan huomioon kaikkien kehittämistoimenpiteiden kustannukset pitemmällä tähtäimellä.	Kustannusten seuranta kunnittain, sote-, ikä-, perhekeskuksittain sekä palveluittain VP.	Budjetoinnin ja kustannusten jatkuva seuranta. Tiekartta systemaattiselle tiedonkeruulle vammaispalveluissa	Seurannan menettelytapoja sekä tiedolla johtamista valmisteella ja kehitetään. Tuleva sosiaalihuollon järjestelmä MC Saga mahdollistaa jatkossa palvelukohtaista seuranta palvelutehtävittäin sosiaalipalveluissa ja vammaispalveluiden palvelutehtävissä.
Kalliiden erityispalveluiden korvaaminen peruspalveluilla. Raskaista palveluista kohti keveämpiä palveluita.	Erikoissairaanhoidon kustannukset (Konsti), kustannusten kasvun pysäyttäminen ja lasku; asumispalveluiden kustannusten kasvun hillintä ja kääntäminen laskuun. Peruspalvelut (SHL) ennen viimesijaisia erityispalveluja (VP) sekä asumisen tukee satsaaminen (ennaltaehkäisy).	PPSHP ja alueen sekä Sotka-netin tiedot, Sosiaalihuollon seurantarekisteri Sosdata ja Vammaisuus 2022 kysely	Valmisteleva kehitystyö meneillään. Vammaispalvelun erityispalveluissa tehdään yhteistyötä peruspalveluiden kanssa, ohjaamalla toimintaa erityispalveluista perustason palveluihin (mm. Asumispalvelut, asumisvalmennus). Hyvinvointialueelle mentäessä resurssia siirretään lähemmäs peruspalveluita ja erityissairaanhoidon (PPSHP/Konsti) palvelua perusterveydenhuollon palveluihin. Jatkossa Kehitysvammalaki yhdistyy vammaispalvelulain kanssa yhteiseksi vammaispalvelulaiksi tuo eteen tilanteen, että myös kehitysvammaiset tarvitsevat peruspalveluista ja ovat niihin oikeutettuja samoin, kun muutkin hyvinvointialueen asukkaat. Tähän liittyen RRP2 hanke?

Vammaispalvelut – kehittämisohjelma Oma-arviointi tiivistelmä syksy 2022

a. Tausta ja yleiskuvaus: yleinen parin kolmen lauseen kuvaus hankkeen KEHITTÄMISOHJELMAN toteutumisesta tähän asti ja täydennysvaiheen ensimmäisen vuoden osalta PÄÄTAVOITTEITTAIN (ja alueittain jos selkeitä eroja)

b. Tavoitteet – Mitä on ehditty saavuttaa ensimmäisen hankevaiheen ja täydennyshankesuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden osalta, mitä vielä saavuttamatta?

c. Tuotokset – Mitkä ovat tärkeimmät hankkeella saavutetut tulokset ja tuotokset, huomioiden myös pilotit ja Innokylään kuvatut toimintamallit?

d. Keskeiset hyödyt – Laadi lyhyt kuvaus saavutetuista hyödyistä, jos niitä on kuvattavissa?

e. Riippuvuudet/ yhdyspinnat – Miten hankkeen onnistuminen vaikuttaa muihin alueella oleviin hankkeisiin? Miten muiden alueella olevien hankkeiden onnistuminen on vaikuttanut tähän asti tämän hankkeen onnistumiseen?

f. Kuvatkaa lyhyesti parilla kolmella lauseella hankkeen suunniteltuja jatkotoimia 2023

- a) **Tausta ja yleiskuvaus:** Vammaispalvelujen kehittämisohjelma on aloittanut hankesuunnitelman mukaisesti 1/2022 valmistelusta siirtyneiden 70 % palveluesihenkilöiden toimesta, 30% hankesuunnittelija on tullut mukaan 14.2.2022 ja 100% projektikoordinaattori aloittanut 14.3.2022 (2HTV). Hankehenkilöstöä on vaihtunut 1.6.2022 alkaen siten, että 50% valmistelijoista on siirtynyt toisiin tehtäviin ja 90% palvelualueelle valituista vammaispalvelujen esihenkilöistä on tullut kehittämiseen mukaan (2,5HTV). Vammaispalvelut kehittämisohjelman tavoitteena on ollut käynnistää keskustelu ja yhteistyö vammaispalvelun sekä vammaispalvelun ja sote -palveluiden yhteisistä kehittämistarpeista hyvinvointialueella ja nostaa esille sekä konkretisoida kehittämiskohteita alueelle saatuaan jatkorahoitukseen liittyen. Tehtävänä on ollut varmistaa, että POPsote -hankkeen vammaispalvelujen kehittämistyö on linjassa kansallisen sote uudistamisen toimenpiteiden kanssa ja yhteistyö esimerkiksi muiden kehittämisohjelmien sekä alueellisen vammaispalvelun asiantuntijoiden kanssa käynnistyy hyvinvointialueelle mentäessä. Vammaispalveluiden kehittämisohjelman asiakasnäkökulma on laaja. Alueen asukkaista vammaisia henkilöitä on asiakkuuksissa muissa kehittämisohjelmissa ja Vammaispalvelujen kehittämisohjelman mukaantulossa on ollut tärkeää huomioida sekä erityis- että peruspalveluiden näkökulmat jo toimineiden kehittämisohjelmien hyvien käytäntöjen, mutta myös valtakunnallisen kehittämisen osalta. Kehittämistyöhön on sisältänyt osallistumista muiden kehittämisohjelmien yhteistyökeskusteluihin ja työpajoihin laajasti eri vammaispalveluun liittyvien teemojen ympärillä sekä koko tulevan hyvinvointialueen että valtakunnallisesti muiden alueiden näkökumista vammaispalvelujen kehittämistarpeen selvittämistä.
- b) **Tavoitteet:** Tavoitteet verkostojen luomisesta ja kehittämiskohteiden tunnistamisesta ovat suurimmaksi osin täyttyneet. Lähtötilannekartoitusta on tehty laajasti jo kehittämisohjelman valmistelutyössä ja tietoja on nyt päivitetty muiden kehittämisohjelmien kanssa tehtävässä yhteistyössä, jotta ei tehdä päällekkäistä työtä. Valtakunnallinen vammaispalvelulain uudistaminen ja sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä muiden alueellisten palvelujen

(esim. sivistys- ja kulttuuritoimi) lainsäädännöt huomioiva kehittäminen sekä näiden mukaisesti etenevä työ tukee hankkeen sisältöjen kehittämistä erityis- ja peruspalveluiden yhteistyönä asiakaslähtöisesti alueella.

- c) **Tulokset:** Vammaispalveluiden kehittämisohjelmaan liittyvien vammaispalvelun sekä terveyssoiaalityön ammattilaisten kanssa työnjakoon ja yhteistyöhön liittyvä kehittämistyö asiakkaan palvelupolkuun liittyen on keväällä aloitettu samoin kuin vammaispalvelun sosiaalityön-, terveydenhuollon (perus- ja erityispalvelut, neuvola, perheneuvola) ja Sivistys- ja kulttuuritoimen yhteistyöhön liittyen on käynnistetty laajaan yhdyspintatyöskentelyn osalta varhaiskuntoutuksen palvelupolun ja viivästyneen diagnostiikan osalta. On perustettu vammaispalvelujen maakunnallinen järjestöverkosto. Työkokousten aikana on kerätty pohjatietoa työpajatyöskentelyn ja yhteiskehittämisen työkaluilla, saatua tietoa hyödynnetään kehittämistyön pohjana asiakaspolkujen kuvaamisessa sekä asiakas- ja palveluohjauksen kehittämistyössä. Vammaispalvelun ensiarviotiimin pilotoinnin suunnittelutyö on aloitettu ja sitä on tarkoitus mallintaa syksyn aikana uuden asiakkaan palvelupoluksi perus- ja erityispalvelujen osalta sekä tehdä ensiarvion toimintamalli palvelumuotoilun keinoin hyvinvointialueelle vammaispalvelujen toimialueelle.
- d) **Keskeiset hyödyt:** Keskustelu vammaispalveluiden kehittämistarpeista on käynnistynyt ja vammaispaleluiden läpileikkaavuus on entistä vahvemmin tunnistettu myös eri kehittämisohjelmissa. Ymmärrys, että peruspalvelut kuuluvat myös vammaisille on huomioitu. Jo aikaisemmin käynnistyneiden kehittämisohjelmien kanssa tehty yhteistyö on tuonut uudenlaista näkökulmaa myös vammaispalveluiden tietopohjan kautta. Vammaispalveluiden ja vammaisten henkilöiden näkökulmat ovat esillä asiakaspolkujen ja nyt kuvattavissa digitaalisissa palvelu- ja hoitopoluissa (esim. AVH digihoitopolku). Vammaispalveluiden näkökulmaa on tuotu mukaan myös muihin asiakaspolkujen kuvaamisiin.
- e) **Riippuvuudet/ yhdyspinnat:** Tiivis yhteistyö on käynnistetty alueen vammaissosiaalityön, terveyssoiaalityön sekä muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden ja alueen sivistys- ja kulttuuritoimen sekä järjestöjen/yhdistysten/srk toimijoiden ja kehittämisohjelmien kanssa. Yhteistyö jatkuu ja uusia yhteistyömuotoja on mietitty. Vammaispalvelun ja sosiaali- sekä terveyspalveluiden hyvistä käytännöistä on tarkoitus koota alueelta kokonaistietoa ja verkostomaista linkittyvää yhteistyötä eri hankkeiden välillä on tavoitteena käynnistää erityisesti LNP ja Mipä kanssa. OAMKn kanssa on suunniteltu yhteistyötä työkalun kehittämiseksi Vammaispalvelun Yhteiset palvelut ja Alueellisesti organisoidut lähi- ja aluepalvelut asiakastyöhön mm. asumispaikkojen koordinoinnin osalta. Tähän liittyen myös jatkohanketta RRP2 osalta selvitetään. OT-keskuksen sekä HYTEN kanssa yhteistyötä on aloitettu. Digipalvelujen osalta RRP-hankkeen kanssa yhteistyö aloitettu.
- f) **Jatkotoimet:** Vammaispalveluiden kehittämisohjelma on nyt käynnistynyt uutena ja prosessitavoitteet ja toimenpiteet suhteessa hyötytavoitteisiin on kuvattu tulevaisuuden sote- keskusohjelman jatkohakemuksessa. Kuntoutuksen kehittämisohjelman osalta seuraavaksi laaditaan toimintasuunnitelma tulevalle vuodelle, kootaan ja laajennetaan vammaispalveluiden kehittäjäverkostoa ja käynnistetään uudet kehittämistoimenpiteet tunnistettujen kehittämiskohteiden kehittämiseksi. Vammaispalveluiden arviointitaulukko liitetään syksyn/2022 arviointiin.